

Forfatter: Aakjær, Jeppe

Titel: DE FIRE VINDE.

Citation: Aakjær, Jeppe: "DE FIRE VINDE.", i Aakjær, Jeppe: *Digte 1908-1918. - 1918*, Gyldendal, 1918-19, s. 123. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-aakjaer02val-shoot-workid77645.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Digte 1908-1918. - 1918

DE FIRE VINDE.

NORDOVST.

SNEFLOKKE kommer vrimlende
hen over Diger trimlende,
det knyger ud af Himlene,
det sluger Hegn og Gaard,
det ryger ind ad Sprækkerne
til Pølserne paa Rækkerne,
og Faarene ved Hækkerne
faar Blink i Pelsens Haar.

Og Poplerne bag Mønningen,
de duver dybt i Dønningen,
og over Stakke-Grønningen
omtrimler Kjærv og Neg,
det klaprer én om Ørerne,
fra Portene og Dørene,
bag hvilke de smaa Sørene'
har rustet sig til Leg.

Og Gammelmor i Kløkkerne
med Huen og Graaløkkerne,
hun haler op i Sækkerne
og ser forsagt derud,
for nu er Kaalen liggende,
og nu staar Tjørnen stikkende
og spidder Sne paa Piggene,
og nu kom Kjørmes-Knud!

10/3 1916.

PAASKEØSTEN.

HVEM tuder ved min Rude? O, nu jeg kjender Røsten,
thi jeg har hørt den stændig op gennem trange Aar:
"Kong Faraos" Jordemoder, den hvasse Paaskeøsten,
sendt ud for at dræbe den nyligfødte Vaar.

124

Som Is er hendes Aande, saa hæs er hendes Strube,
og alt, hvorved hun rører, det krymper ind af Kuld;
hun driver Bien baglænds tilbage i dens Kube
og fryser hver en Spire, der pipper over Muld.

Det lille Lam, som lige er trippet ud til Gavlen -

hun kan det ikke unde det allermindste Læ,
hun blæser det i Toet, saa det faar ondt om Navlen
og stankler om og bjæler, det lille Mæhæ.

Og Bellisen, den Blomst, som er altid først paa Pletten,
den faar saa røde Øjne i Paaskeøstens Vind,
som krænger den paa Vrangen og pjusker den paa Retten,
saa den ad Jorden strækker sin lille kolde Kind.

Og Rugen hist paa Bakken, den løfter let paa Bladet,
mens vidt om Lande glaner dens hvide Flintesten;
men før dens matte Knæ blir af *andre* Vinde badet,
før kan den ikke rankes til Stængel eller Gren.

Altanens Ranker rasler saa tørre som en Knokkel,
og Kakkellovnen ryger, for Røgen vil "slaa ned",
den gule Krokus dunker sit Hoved mod min Sokkel,
og Hanens Galen lyder saa arrigt som en Ed.

Og Bedstefar, han skyder sig kuldskjær ud af Døren,
hvor Barnet staar og titter med hvide Vanter paa,
og rund i Ryg han standser i Stakkens Læ hos Søren
og prater om, hvor tidlig man *forhen* kunde saa.

Men Paaskeøsten skaver i Skar og Kjæmpehøje
og slænger efter Harven det vildførte Sand,
og Lærkeungen ligger med dens Støv i sit Øje,
og Plovmanden føler dens Knasen ved sin Tand,

125

Da vaagner jeg en Midnat og hører noget hænde:
da drejer Gud deroppe sin tunge Møllehat!
Snart hvisker det - og drypper ved Gavlens *søndre* Ende.
Og tusind Skove knoppes i een eneste Nat!

7/4 1916.

SØNDENVIND.

RUGENS Dræ
fylder Aftenluften.
Digets Læ
holder længst paa Duften.
Hys, hys, hys,
hvad er det, som glider?
- Tys, tys, tys!
bare Byg, som skrider!

Sagte Trin -,
hvad kan det dog være?
Søndenvind,
er her no'et i Gjære?
Hys, hys, hys!
To som sammenglider,
tys, tys, tys!
nu mens Byggen skrider.

Gjøgen lo.
Rugen rørte Vuggen.
Hendes Sko
væded Kløverduggen.
Hys, hys, hys,
ikkun Nat tør vide,
- tys, tys, tys -
hvad med Byg kan skride.

126

Pigens Mund
løfted sig og kysset,
før i Blund
atter hun blev dysset.
Hys, hys, hys,
Stjernes kud henglider,
tys, tys, tys! -
nu mens Byggen skrider.

I smaa Sæt
Vind om Diget hveger,
rokker let
Lyng og Lammeleger.
Hys, hys, hys!
Ti dog, Gjøg, omsider,
- tys, tys, tys!
nu mens Byggen skrider!

Pust fra Syd,
Klydeklynk i Enge,
Rislelyd
over Maanestrengene.
Hys, hys, hys,
Duft af Hø saa vide,
tys, tys, tys!
nu mens Byg vil skride.

Tavsheds Hvælv
spænder over Kjæret.
Vinden selv
staar og holder Vejret.
Hys, hys, hys,
Fred til alle Sider,
tys, tys, tys!
nu mens Byggen skrider.

16/4 1916.

127

VESTENVINDEN.

O, Vestenvind, min Barndoms Vind,
du har endnu det samme Sind
i Alvor som i Spøg,
det samme lystige Tagfat,
det samme Sus om Møllehat
og Kirketaarnets Fløj,

det samme stærke Orgelbrus
fra Glamhulsskar og Lyngtørvshus,
som da jeg frøs
som Vogterknøs
i Kjæmpehøjens Sus.

O, Vestenvind, o, kaade Vind,
som kom ad Hjemmets Gaardsled ind
paa egen høje Hest,
strøg bort vor Lades Lyngkalot
og greb den bredt i Tagets Tot
hvor Grebet faldt dig bedst,
- hvor rasled det med Tag og Rør
forbi den lave Forstudør,
mens Far løb til:
Gud fri os vel!
Fik Laden nu sin Rest!

O, Vestenvind, o, barske Vind,
hvor slog du tit min Barnekind
og rusked mig mit Haar,
naar Far han stod der lav og vred,
mens Møntørsvklumpen sejled ned
fra Toppen af hans Gaard!
For hvert et Rusk i Aas og Tag
vi frygted Fald og Dommedag.
Men Huset holdt
med Rim og Boldt.
Du havde tabt dit Slag !

128

Saa for du ud paa brede Kjær
og muntrede den Storkehær
som øved sig til Træk.
Du drejed Viben som en Ten,
mens Hjejlen stod paa lave Ben
og trykked sig ved Bæk.
Og hver en gammel Kaalgaardpil,
den hvined op som Sav for Fil,
dens Blade fløj
med Raslestøj
midt ind i Stormens Ril.

En Mølle staar paa Bakken fjern
med sløve Sten og ormædt Kværn
dybt i sin Spaantags-Krop,
dens Sejl gaar sløvt og slapt omkring,
men faar *du* ved dens Vinge-Sving,
flux gaar det i Galop!
Og Møllehatten staar paa Sned,
og det gjør Møllersvendens med!
da faar det Art,
naar *du gir* Fart
til Døgnets træge Fjed!

O, Vestenvind, o, stride Vind,
hvis Regn drev Blodet til vor Kind
og Kalken af vor Væg,
du mejsled Jydens skarpe Træk,
alt blødt og vegt det sleb du væk
og strøg ham stridt hans Skjæg, -
hans Blik du gjorde langt og frit,
skabt til at spejde milevidt
med vaagpn Magt
til at gi' Agt
fra stormørt Hav og Klit.

O, Vestenvind, vor Stammes Vind,
du gaar som Dønning i vort Sind
med Hav og Bølgeslag;
vi gaar med dig fra Bryn til Hæl,
i Sang, i Sorg, i Syn, i Sjæl
indtil vor Dødedag!
129 Vor Tro, vor Trang er Del af dig,
vort Væsens Hang randt helt af dig,
vor Ynglings Trods,
naar han skal slaas,
vor Oldings Tungsindsdrag.

O, Vestenvind, o, karske Vind,
stryg du kun frit paa Agren ind
og blæs paa mig og mit!
Vor Avl du lidet fjerner af;
hvad der skal komme Kjærner af
maa ogsaa ruskes lidt!
du sætter Orgeltonen til
vor gyldne Havres Harpespil.
Det Brød, hvis Saft
du gir din Kraft,
med Tak vi tage vil.

O, Vestenvind, - du stærke Vind,
som suste til vor Vugge ind
med Pust paa Øjets Laag,
skrid bygeklædt fra Hav til Hav
og syng en Salme ved vor Grav
af Stormens Salmebog!
Tugt mildt men fast din Stammes Børn
at de des mer kan staa for Tørn
og ligne dig
og slaa sig Vej
selv gennem striden Tjørn!

14/4 1916.

130

JENS HVAS. ET BLAD AF SALLINGS RIMKRØNIKE.

DER var engang en Sallingbo,
hans Navn det var Jens Hvas.
Fordi han tog ved anden Tro,
de slog hans Hals i Gras.

Hvor Vestenvinden vild og gal
end strigler Lyngens Aas,
der sad den Herre i sin Hal
alt paa det barske Kaas.

Hvor stærkt Nordvest end rejste Vind
om Kaases krumme Strand,
drog værre Storme dog herind
fra Syd og Sachsenland.

De Klostre sprængtes, Nonner skreg,
Landsknægte gik og kom,
Graamunke løb ad Sognevej
og keg sig rædde om.

Jens Hvas red ud at hente Skat
paa Hestens sorte Hov,
og hvor han ej fik Mønten fat,
der tog han Stud for Plov.

Ondt for han frem paa Sallingholm,
men værst i Fjandboland;
den arme Bonde vild og olm
i Stilhed knuste Tand.

Men Hævnen gaar paa rappe Sko,
hvor Tiden vorder ond,
og den som krænker Bondens Bo,
han gaar paa sumpig Bund.

131

- Brat Skipper Klæmers Stimandsflok
ind over Salling brød;
den første med saa vild en Kok,
den Kok han var sgi rød!

Ham slap nu Klæmer af sit Bur,
vildt lød dens Galens Gjald,
imens den fulgte Koks Natur
og fløj fra Lad til Hjald.

"Brand!" skreg man fra det stengraa Kaas,
"en paasat Nattebrand!"
"Brand r slængte Lyngens brune Aas
langt over Maanevand.

Hævnflammens Leg om Spir og Spær
blev set helt ind til Fly.
Limfjordens Bølger bar dens Skjær
vidt over Mors og Thy.

Nu gnubber Bonden fro sit Ben.
"Den Brand hun varmer godt I"
Saa ler hvert Kræ, som fra sin Gren
ser Ild i Rævens Slot.

De Høvder brøled under Strand,
en Ræv tog ilde paa,
imens en natlig Ryttersmand
ad Skive til lod staa.

"Saamænd, Jens Hvas, du rider vel!"
- han ud paa Manken laa -
"men om du red dit Øg ihjel,
det vilde nap forslaa!

For Bonden er nu bleven gram
som nogen Bøl bag Plov.
Du skjænked ham for bedsk en Dram
i sidste Skatterov."

132

- Jens Hvas red over Skive Bro,
det dundred højt og hvast.
Hans sorte Øg paa fire Sko
jog vid're uden Rast.

Men før de naaede næste By,
Jens vendte brat sin Hest.
Derinde under Nattens Sky
det volmer rødt i Vest.

Vildt snøfter her hans sorte Øg
fra Bakkens brede Aas,
thi begge lugter Hjemmets Røg:
histude brænder Kaas!

Og se! og se! fra Sals til Sals
nu flaxer Klæmers Kok
og galer af sin røde Hals
fra Lad og Bjælkestok!

Den Nat saa mangt et Sallingtaarn
til Sylden brændte ned,
mens Borgens Herre højvelbaar'n
husvild paa Heden red.

Til bløde Skvulp af Tastumsø
gik Vugg' i Dommerby,
mens Hævnens Brande, Ø ved Ø,
stod rødt paa Sallings Sky.

Urolig Hesten fletter Ben
med Hop og Snøft og Spring.
Med Ildskjar over Øjensten
vredt slænges den omkring.

Til Viborg kom de tidlig nok!
Her brød Jens Hvas sin Ed.
Saa tog ham Bøddlen ved hans Lok,
mens Øxen gjord' Besked.

133

Til det den var slet ikke sen,
for ogsaa den var hvas.
Hans Tyrehals, hans Nakkeben
sprang som det skjøre Glas!

Og anden Tid med andre Mænd
drog ind i Sallingland,
mens røde Plage stak i Rend
langs Limfjords grønne Strand.

- Der var engang en Sallingbo.
Hans Navn det var Jens Hvas.
Fordi han brød sin Riddertro,
de slog hans Hals i Gras.

17/3 1916.

MOR VED BRØNDEN.

MIN Mor var bleven gammel,
dog endnu mere svag;
langs Stuens lange Skammel

hun listed hen sin Dag.

Derude lyste Vaaren;
dens Haner alle gol;
hvidvingede Duer
sig svang i dens Sol.

Hver Morgen friske Fugle
paa Pilens lodne Gren,
mens Stæren sad og basked
paa Brøndens Vippesten.

Men Mor saa tungt mod Dagen
og den glinsende Stær;
den Vaar blev ikke hendes,
det følte hun her!

134

Den tynde Haand hun stemte
mod det smertende Bryst :
"For mig har Livet mistet
sin Fryd og sin Lyst."

De hvide Duer svinged
om det mossede Tag,
og Stærehannen jubled;
men Mor blev mere svag.

Da fødtes en Beslutning
i Hjærtets dybe Grund,
i hendes tunge Øjne
den tindred en Stund.

"Aa, daj mig ud til Brønden!
Kom, Dreng! Giv mig din Haand!"
hun ivred af sin vante,
beslutsomme Aand.

Jeg tænker vel, hun droges
af den samme Urtidskraft,
som Væld og klare Kilder
til hver en Tid har haft.

Det lidende og syge
vil staa en fattig Stund
og dulmes ved det,
som er rent og frisk og sund.

Det hvide Sand laa strentet
paa Gangens gule Sten,
hvor Solen havde prentet
sin Krins saa varm og ren.

Men foran Forstudøren
randt Lysets fulde Flod,
hun vakled ud i Strømmen
med prøvende Fod.

135

Og Gaardhanen galed
og rysted Strubens Lap,
mens Hønsene de løb
mod den Savnede omkap.

Og Duerne paa Taget,
som trukne i en Snor

de svang sig ud i Luften
til Ære for "vor Mor".

Men Moders Blik var sløvet
i syge Nætters Ve.
Der var kun eet, kun Brønden,
hun higed mod at se.

Vel sligt kan tykkes mange
kun smaat og ingenting,
men denne Brønd var Centrum,
hvor *hendes* Liv var Ring.

Og hendes Slægt og Mødre
i samme gamle Gaard
var gaaet i Kreds om Brønden
i flere hundred Aar.

Her havde de da siddet
paa den slidte Malkestol,
naar Aftentoflen trommed
og Kaalgaardsgjøgen gol.

Naar der stod Ring om Maanen,
og andre Himmeltegn
i Sky, og Tordenblaanen
gav Løfte om Regn.

Her fandt de Læ og Føde,
Hvil for den matte Krop,
her blev de, til de døde,
som Bi, der er slidt op.

*
- 136

Som deres *hendes* Verden, -
en Lykke ikkun tynd;
som deres *hendes* Færden
i Kredsgang om en Brønd!

Sin tynde Haand hun rakte
ud mod dens Ramme graa;
hun kunde lige magte
at lægge den derpaa.

Dybt nede mellem store,
ringsatte Kampesten
der laa den stille Kilde,
fredhellig og ren.

Et stort, tungsindigt Øje
saa oldingfjernt paa Syn;
aahundredgammelt Mosset
hang over som Bryn.

Engang i Fortids Ælde
var Kilden tryllet frem
for siden tavs at vælde
som Midtpunkt for et Hjem.

Et Hjem, et Hjem! et fattigt
og dog et helligt Navn,
en lille grønnende Verden
med tusinde Haab og Savn.

Og Kilden i Hjemmets Midte
- som Draaben paa Blomstens Bund
den læsked, uden at fritte,

hver Dyre- og Menneskemund.

Herhen kom - lige fra Ploven -
med Sved under Bringetøj,
med brudte Hudpletter paa Boven
det gamle, udslidte Øg.

137

Og Føllet, som blot skal sig øve
og endnu ej ved, om det tør,
men finder det voxent at prøve
det samme, som Moderen gjør -

Hvor haged hun, Koen, mod Aften,
herhen mod det blinkende Trug,
naar Føden og Mælken og Kraften
udspiled Yver og Bug!

Og Faaret fra solsveden Ager,
og Studen, som kjørnede Byg,
hver kom de saa hul og saa mager,
men gik som en Tromme saa tyk.

Saa blev den saa mild en Trøster
ej bare for Hors og Ko,
en god, forbarmende Søster
for alt i Mark som paa Lo.

Om Høg slog ned over Lærke,
og Vingen var ej for sen,
den Svage fandt Skjul mod den Stærke
i Brøndens mossede Sten.

Og Barnet, det klynkende spæde,
blev døbt i Treenigheds Navn
i Vand, som med Spil og med Kjæde
var løftet fra Slægtsbrøndens Favn.

Og havde den døende Olding
nu naaet sine Lidelsers Maal,
der raketes ham stille fra Brønden
en sidste kvægende Skaal.

- Saaledes den fædrene Kilde
i Dag som bestandig laa
og spejled en ringe Rille
af Foraarshimlenes Blaa.

138

Af Feber halvt forvirret
den gamle keg derned;
det var, som om hun stirred
dybt ind i Evighed.

Al hendes Sorg og Kvide,
hver bitter Vemodsstund,
alt, hvad en Sjæl maa lide,
saa op fra Brøndens Bund.

Al Slægtens Graad og Klage
af Kvinde som af Mand,
dens Uraad - Aar tilbage -
hun læste det her i Vand.

- De talte længe sammen
det stumme Øjensprog,

der tænder Hjærteflammen
før baade Munds og Bog.

O, ja, de talte sammen,
om Lykkesavn og -Synd,
mens Taaren tegnede Ringe
i hendes Skjæbnebrønd.

Men Lærkesangen skingred
ind gennem Port og Gaard,
mens Foraarsvinden fingred
ved Moders isgraa Haar.

Men ej hun agtede Sengen,
ej Vindens varme Sug;
et Strejfblik over Vangen,
der laa saa grøn med Rug.

Saa vendte hun Vaaren Ryggen
med alt, den bar i sit Skjød,
gik ind og ordnede sin Bryggen
og alt til en hedelig Død.

18/4 1916.

139

MAJNAT.

NAAR Vildgaasen larmer Valborgnat,
hvem lægger sig da til at sove?
Da vandrer man ensomt med Dug paa Hat
langs Fjord og knoppende Skove.

Derude straalere Stjerne saa stor,
at helt den fylder mit Øje;
den samme Stjerne forvist jeg tror,
jeg saa over Barndommens Høje.

Og Vibeskriget rækker saa langt;
dog længere Længslerne rækker.
Hvor bliver ens Hjærte bitterlig trangt,
naar Klyden i Majnatten trækker!

Det piber i Mos, og det piber i Græs,
det sprætter i hældende Kroner;
der kommer en Duft fra det yderste Næs
af tusinde smaa Anemoner.

Saa ensomt bræger det spæde Lam
paa Bakken langt i det fjerne,
og Frøerne kvækker fra Pyt og Dam,
som sang det fra Stjerne til Stjerne.

29/4 1916.

BROEN.

TUSIND Aars Skille. Saa slog de Bro.
Saa drog de over i Vogne og Sko,
Tiggere, Trækkere, Kræmmere, Friere,
alle de tusinde Somres Forbiere,
stejlende Plage som skejtende Ko,
alt drog nu over den dumrende Bro.

140

Ligskarer skred her i sindigste Ro.
Bruddefærdsforspand paa klapprende Sko;
Selesølv glimtede, Kobletøj klingrede,
Spillemandstøner mod Brobuen skingrede.
Bruden i Stadsen, saa blid og saa god,
nikked til Aakanden under sin Fod.

Broen stod krum over Aakandestrøm,
fint som en Hjerneskal over en Drøm.
Aarene, Skyllene skaved og skured den,
Isgangens Rimmætter saved og fured den.
Naar den befores, det lød som en Fjol,
der bliver strøget lidt nær mod sin Stol.

Da kom en Svale og tog sig et Hvil
efter vist *tusinde* mødige Mil.
Rækværkets Fløjarm den satte sig skraas paa,
Svalen hun ynder alt, hvad der gror Mos paa,
tittede, kvidrede: "Her vil jeg bo,
her under Storstrømmens buede Bro".

Dynd kom fra Aabredden, Straa kom fra Toft.
Luften var Væggene, Brobuen Loft.
Herlig blev Reden hun klined og kitted sig,
muntert i Pavsens hun sad og kvivitted sig.
Saa kom en Mage med Spejl paa sit Bryst,
saa kom der Dage med Tant og med Lyst.

Snart laa de skjæreste blaagrønne Æg,
saa fulgte Unger med bittesmaa Skjæg,
Aastrømmen ringlede, Sydvinden luftede,
Dunhamre svinglede, Aakander duftede.
Svalemor havde sit sureste Stræb
med at faa fyldt de smaa krævende Næb.

141

Nu blev der Liv bag de bugede Fjæl,
Broen var Legem, hvor Svalen var Sjæl.
Strømmen slog Grødegrønnskranse om Pillerne,
Solglimt faldt skraat ned fra Broplankerillerne,
Aborren vifted sin kløftede Svans
sagte til Takten af Langalgers Dans.

Aldrig jeg kjendte mer salig en Ro
end under Kvæld ved hin buede Bro.
Høet er slagen og dufter fra Sigene,
Aen den blide smaaklukker i Vigene.
Svalen hun jager for strygende Sejl,
smækker med Vingen det rygende Spejl.

Klokker i Sønder og Klokker i Nord
ringer da Fred over Himmel og Jord.
Broen nu mørkner alt til under Buerne.
Blomsterne lukker sig rundt om paa Tuerne.
Klokkernes fjerne tungsindige Slag
døves og stærkes af Engbrisens Drag.

Brobuen kroger sig mer i sin Drøm.
Snart kan jeg høre hvert Dryp i dens Strøm.
Svalen i Dyndvuggen breder nu Vingerne,
Ungerne under dem skutter Smaabringerne,
mens over Allivets slumrende Bo
Himlen udspænder *sin* Evigheds-Bro.

4/5 1916.

HAVREN.

JEG er Havren. Jeg har Bjælder paa,
mer end tyve, tror jeg, paa hvert Straa.
Bonden kalder dem for mine Fold.
Gud velsigne ham, den Bondekno!d!

142

Jeg blev saaet, mens glade Lærker sang
over grønne Banker Dagen lang;
Humlen brumled dybt sin Melodi,
og et Rylefløjt gled ind deri.

Viben fløj om Brak og Pløjemand
og slog Kryds for baade Plov og Spand.
Kryds slog Bonden ogsaa over mig
for at gi' mig Helse med paa Vej.

Mens i Dug jeg groede Fod for Fod,
groede Sangen sammen med min Rod;
den, som ydmyg lægger Øret til,
hører Lærkens Triller i mit Spil.

Det kan kolde Hjærner ej forstaa:
Jeg er Lærkesangen paa et Straa,
Livets Rytme døbt i Sommerdræ,
mer end Gumlekost for Øg og Fæ.

Søndenvinden, o! han har mig kjær;
derfor kan han aldrig la' mig vær',
smyger sig med Hvisken til mig ind
nu ved højre, nu ved venstre Kind.

Naar han puster paa min gule Top,
maa jeg vugge med ham ned og op,
indtil alle mine Bjælder gaar,
som naar gyldne Hamre sammen slaar.

Juniregnet gjorde myg min Muld,
Julisolen gav mig af sit Guld,
Sundhed risler mig i Top og Skaft.

Det er derfra Plagen har sin Kraft.

Jeg er Ven med Dug og Grødevejr,
Ven med Landets lyse Bøgetræer,
Ven med al den danske Sæd, som gror
øst for Hav som vest for Sund og Fjord.

143

Jeg faar Solens sidste lange Blink,
før den dukker ned bag gullig Brink,
og naar Aftenklokken ringer Fred,
staar jeg paa min Taa og ringler med.

Jeg skal ringle Barnet til dets Seng,
ringle Taagen op af Sump og Eng,
ringle Freden over Hjemmet ind,
ringle Bønnen frem i fromme Sind.

Jeg er Havren. Mine Bjælder gaar
over lyse Vange Aar for Aar,
ringler om, hvor Sang og Kjærve gror
herligt sammen paa den danske Jord.

8/5 1916.

PAA SALLINGS JORD.

PAA Sallings Jord er der godt at bo,
naar Solen varmer paa Tage,
naar Byg vil skride og Havre gro
og Fuglen søger sin Mage.
Naar Duft af Kløver mod Vindvet gaar,
og Rugen op til din Axel naar,
da gaar din Sang
sin Solskinsgang,
mens Gjøgen kukker skjælmsk fra Bakken.

Den Svend, som tumler med Sallings Muld,
faar let en Skilling paa Lommen,
thi Landets Sølv bliver her til Guld,
naar Høstens Time er kommen.
Bag Laden stables de høje Hæs,
mens Koen træder saa bredt i Græs.
Hver Godtvejrdsdag
din røde Plag
maa trække Rigdom hjem til Loen.

144

- Og her blandt Frænder nu sidder to,
som valgte sig et Hjem paa Bakken,
hvor *han* skal malke den røde Ko,
mens *han* skal harve paa Brakken.
Thi Haand i Haand det er Livets Fryd,
og Trofasthed er saa skjøn en Dyd.
Tag Livet ret!
Og bli'r du træet,

da lyt en Stund til Gjøg i Enge.

15/8 1916.

POVL MED DEN TUNGE SKOVL.

DER løber saa mangen en krinklet Sti
hen gennem det jyske Hedeland,
hvor Hvepsen stryger dig harm forbi,
og Ormen triller sig lang i Sand.
Ved en af Stierne staar et Hus
bag skaarede Volde af Ahl og Grus,
og Huset viser en Ko paa Baasen,
et Sprag i Gavlen, et Knæk i Aasen.

Her havde sin Hjemmen den stærke Povl,
en ordknap Slider fra Blæstens Egne,
han kaldtes Povl med den tunge Skovl,
thi Skovlen fulgte ham allevegne,
ej blot til Grøftning blandt Flæg og Rør,
nej, selv ved Kirkens beslagne Dør,
hvor Salmen blandes af Mand og Kvinde,
stod Skovlen ude, mens Povl var inde.

Dog sjældnen de saa ham i Bedehus,
hvor Stolen laases med Gud for Øje,
langt oftere bad han bag Vold af Grus,
hvor ingen stener en lappet Trøje;
et ordløst Suk og et dybtgjemt Støn
blev Hverdagssliderens Søndagsbøn;
men een Gang skreg han i Smertens Svimmel
sin Vaande vildt imod Hedens Himmel.

145

Han havde en Datter fra Ungdomsaar;
i Skriftebogen staar løst hin Gaade;
som Syerske drog hun fra Gaard til Gaard,
fik selv en Datter - paa samme Maade.
Men som der læses: Alt Kjød er Hø,
en Gammel *skal*, og en Ung *kan* dø.
Før Aar var omme, hun maatte bøde
med Livets Part for sin unge Brøde.

Men Povl han vaander sig i sin Seng
og kan ej Søvn paa dens Hylskind finde;
ved Roden skjælver hver Nervestræng,
mens Graadens Sky vil ham Øjet blinde.
"Det bitte Væsen, det spæde Nor,
skal det henslænges paa Sognets Bord!"
Før Solen striber hans Hørgarnslagen,
er Povls Beslutning for stedse tagen.

Der skrider en Mand gennem Himmelknog
hen over et hylende Vinterøde,
hans frosne Øren bag Rendefog
opfanger Lyde saa klingert-sprøde.
Hans Øjne brænder bag klistret Sne,

men ikke nok til helt frit at se.
Hvor dybt hans Trad end i Driven sættes,
i samme Nu bag hans Hæl de slettes.

Han skjærmer bredt med sin krumme Arm
en Bylt, som synes kun lutter Klude:
det lille Nor, han mod Stormens Harm
har laant sit Hjærte til Vuggepude.
Dets Varme gaar til *hans* Ribben ind,
dets Putren gløder ham Sjæl og Sind,
saa nærmere han til Stormen triner,
mens Klædets Frynser for Blæsten hviner.

146

Det hviskede Povl, mens hans Rygrad gøs:
"Du naar det aldrig! Du er jo vildet!"
Hans hede Sved under Skjorten frøs,
men nye Draaber sprang frem og trilled.
Da hikked Vejret en ringe Stund;
da steg der Bøn fra en graadfyldt Mund,
thi midt i Ørknen bag Knogets Drive
han saa sin Hytte mod Næets Skive.

I Stønnen han aabned sin Gangdørs Slaa
og la' sin Bylt paa den Langbordsplade,
saa var der først dette at tænke paa:
den Spædes sutrende Mund at made.
Her søgtes Raad hos den gamle Ko,
hun ømmed sig lidt ved hans kolde Kno;
men Takken for Koens varme Drikke
blev snart to spillende Barneblikke.

Da tændtes en Glans i hans Tungsindsblik;
saa skjøn ham tyktes hans lave Stue;
fra Lyngtørvsbaalet paa Gruen gik
mod frosne Lemmer saa varm en Lue;
han bøjed sig dybt mod Barnet ind
og kjendte saa myg sin stride Kind.
Snart drap mod den Spædes Tindingaare
den sidste Sne med hans første Taare.

Saa kom der nu Dage, ja Nætter med,
hvor Povl forsoned sig helt med Livet,
da lød det mildt fra hans Sengested:
"Ja, Gud har taget, men ogsaa givet."
Han drejed sig rundt med stor Umag
og lyttede ned mod et Aandedrag,
hvor Barnets Leje just saa var stillet,
at Maanen løfted dets Drømmebilled,

147

Og alt i Stuen blev højstemt Ro,
om ogsaa Ræven derude jamred,
om Væggen gav sig for Tryk af Ko,
og Dødninguhret i Bjælken hamred;
et varsomt Strøg mod den Spædes Kind,
saa halede atter Søvnens ind,
mens Maanen delte sin milde Flamme
med Vuggens Puder og Hedens Damme.

Det sker, at Povl med den tavse Mund
lar af sit Barn sig i Haaret drage
og snakker da mer i én saadan Stund
end før i alle hans Levedage.
Han løfter det op i Nøds og Lo

at klappe Næsen paa Husets Ko.
Thi Ko og Barnet forstaar hinanden
i Kraft af den dampende Mælk i Spanden.

- - Men aldrig trætred den stærke Povl,
og aldrig hørte han op at slide,
og aldrig rusted hans tunge Skovl,
skjønt Gigten martred i Lænd og Side.
Hvor Gruset blinker i vaade Lag,
der slog han "Harpen" med vilde Slag.
Endnu mens Maanen steg blank bag Krattet,
dens Staaltraads-Strænge i Ødet skratted.

Mens Skovlen skar i den haarde Grus,
stod Barnevognen paa Grusgravsbrinken,
der fletted han Barnet et Halvskjærmshus
mod Vejrets Luner og Solens Blinken,
og fandt han en særlig broget Sten,
han rensed den først mod sit Buxeben,
og gav han sin Yndling det sjældne Stykke,
hun jubled, som fik hun et Demantsmykke.

148

En Ruskregnskvæld under Efteraar
han havde lidt længe i Graven nølet;
skjønt Barnet laa gjemt under Pudens Vaar,
det blev dog af Aftenens Luft forkjølet.
Det gik til Lungen, og Glansen veg
fra Øjet, mens Graderne steg og steg
helt op mod Udslettelsens dunkle Porte,
mens Lægen og Hjælpen var Mile borte.

Til Fader, til Søn og til Helligaand
blev tryglende Bønner øst og stammet,
mens Sliderens skjælvende grove Haand
tog varsomt Kjende, om noget strammed.
Men Bønnens Porte var stængt for Povl;
før Dagningen brød i hans tunge Skovl,
da havde han ingen Bønner flere,
men Himlen ejed en Engel mere.

Han vandred forvirret den ganske Dag
omkring sin Hytte i daadløs Jammer,
mens Ot'dagsværket med Sølvslag
udhamred Tiden i Dødens Kammer.
Ej Kalv fik Æde, ej Ko fik Vand,
ej rørtes Si eller Malkespand.
Da Nyet blev tændt under Alts Forbliven,
han klædte Liget paa Langbordsskiven.

Saa tavs imod Aftenens Skyer fløj
i Mørkningsbugter nu Mosens Vibe.
En Ko just dryned - - Men ingen Røg
af Husets hældende Skorstenspipe.
De store Stjærner saa kolde ind
og strejfede hastigt en ligblaa Kind,
der hvor en Olding nu syned nøje
en lille Skjorte, en hengjemt Trøje.

149

- - - Saa alvorsmættet er ingen Klang
som Hedeklokkens ved Michaelstide,
naar Graverens Hakke gaar sin Gang
blandt Tuernes Totter saa kiselstride.
Det drypper fra Kirkens irrede Tag,

og Klokken og Hakken har hver *sit* Slag.
En Kiste sænkes i Dødens Ager,
mens ensomt Hjejlen i Ørknen klager.

De havde alt slukket de Alterlys,
nu tømtes stille den gamle Kirke,
og mer end én var paa Vej til Bys
for atter at finde sit vante Virke.
Da skured Stenten mod knudret Sten,
ind traadte en førlemmet, luslidt én,
hans Blik det dybeste Sørgmod viste,
paa Armen bar han en Barnekiste.

Saa milefjærnt fra sit sunkne Hus
han havde den baaret henover Heden,
mens alt hans Følge var Porsets Sus
og Blinkeløvets om Skadereden.
Thi Vibetrækket fløj modsat Vej,
nu flokkedes Hjejlen men fløjted ej;
fra Kjær og Hede, fra Brak og Bakke
de svandt med Sus over Lyngtørvsstakke.

Bag Stenten var Povl gaaet rent i Staa
med Armen fast om den lille Kiste,
som noget helligt og kjært man *maa*
men i sin Kvide dog ej *tør* miste.
Hans Blik gik tynget mod Præst og Degn,
som ventede han der et Himmel-Tegn,
før villig han lagde i Dødens Have
sit blødende Hjærtes Offergave.

150

Og Degnen vinked ham mod et Sted,
hvor Star og Svingel for Graven dulgte,
og Præsten tripped af Vane med,
og et Par Kirkegangskoner fulgte,
og Kisten sænktes, og Jorden faldt,
og Præsten og Skovlen til tre fik talt;
en Bøn, den korteste Hyrden kjendte,
før rapt han den Sørgende Hælen vendte!

Saa redte sit Barn han dets sidste Seng.
Hver Sten, hver Klump, der kommer tilsyne,
med Skjælven i Haand som i Hjærtetreng
han fjærned fra Gravmuldens tunge Dyne.
Sidst dækked han til den Fjæl mod Øst,
som skjulte et Aasyn og al hans Trøst,
saa kasted han paa som rent i Blinde,
mens Svinglen svajed for Dragsugs-Vinde.

- - Nu blev han saa enlig som aldrig før,
skjønt ingen Sjæl fik hans Sorg at vide;
faldt Maanen ind ad hans Kjørhusdør
og tegnede Pletter paa Koens Side,
da kunde han slippe sin Malkespand,
se langt over Lyng og Mosevand,
didud, hvor i Kvælden et Kirkedige
nedskygged en Grav med en lille Pige.

Hans Skikkelse luded, hans Haand blev krum
i evigt Greb om sit tunge Væрге,
hans Bryst sank ind, og hans Mund blev stum
i ensom Kamp for sit Brød at bjærge.
Men trængte Bonden en veltjent Skovl,
gik endnu Bud til den stærke Povl.
Sad *han* ved Davren i ordløs Tænken,

det var, som han ene fyldte Bænken.

151

End skratte bag Lyngen hans Harpeslag
ved Morgengry som ved Nødvertide,
men daglig ældes den gamle Knag,
og snart han maa vel i Gruset bide.
Da hænder det sagtens, at begge faar
sit Kors paa den øde Kirkegaard,
og hvælver Natten sig stjernestille,
det store vil hælde sig mod det lille.

19/10 1916.

GYLDEN SOL.

OM jeg tar mig en Livsens Ven,
om jeg skjænker mit Hjærte hen,
om jeg trækker i Brudekjol,
da lad det ske i gylden Sol.
Gylden Sol, gylden Sol,
gylden Sol over blommet Kjol!

Hvad saa siden for to skal gro,
Hø og Havre som Kalv og Ko,
Klinter, Kløver og Martsviol,
alt skal det rinde af gylden Sol.
Gylden Sol, gylden Sol,
gylden Sol over blaa Viol!

Dér i Hjemmets vor stille Vraa
skal da trofast vort Dagværk gaa,
dér for Gjæsten vor bedste Stol
stiller vi hen i gylden Sol.
Gylden Sol, gylden Sol,
gylden Sol over Arnens Stol!

152

Se hvor Jorden er lys og skjøn,
havregylden og kløvergrøn;
Hegn og Hække og Kaprifol
dufter og ler i gylden Sol!
Gylden Sol, gylden Sol,
fyld mit Hjærte, du gyldne Sol!

24/10 1916.

HUMLEBIEN.

DU lodne Humlebi, dig har jeg kjær,
din Kløverfærden liver op i Vangen;
i lammeskyet Dis som Solskinsvej
din Brummen sætter Bas til Lærkesangen.

Naar Kvierne i lyse Rækker staar,
mens Vinden skjælmsk dem ind i Øret blæser,
du tar af Blomsterbægret frit din Taar
helt ind mod deres vaade, brede Næser.

Den røde Kløver lar du ingen Ro,
men sænker Snablen dybt i Honningkanden,
og malker Tøs sin yvertunge Ko,
din Snurre durrer klangdybt imod Spanden.

Du under dig ej mindste Arbejdshvil,
men op og ned du uden Stands maa svinge,
imens du synger som en henskudt Pil,
og Solen glimter i din gyldne Vinge.

Du lille Spillemand, du Barn af Sol,
du er som Sjælen i den danske Sommer,
hvor Mejsen ruger mellem Kaprifol,
hvor Høet dufter, Skyer gaar og kommer.

153

O, lad som du mig fromt mit Kald forstaa,
du travle Flyver over Somrens Banker,
saa fri og frank jeg tar *min* Sele paa
og synger muntert, mens jeg Honning sanker.

25/10 1916.

LANDSBYSMEDEN.

DEN Smed han vaagner med Solen
L' alt efter saa gjævt et Blund,
han griber sit Skjødskind fra Stolen;
han er saa bred og saa sund.

Rundt om ham i Vugger og Senge
end slumrer bag Pudernes Bræm
hans løkkede Tøser og Dreng,
mens han tjener Davren til dem.

Før Raagen sig rører i Reden,
før ud flyver Granernes Høg,
højt stiger fra Taget hos Smeden
den bugede, kulsorte Røg.

Kun én der er, som tør gjække
vor Smed, det er Hanen paa Pind;
de to er jo Morgenmænd begge,
har derfor de frejdigste Sind.

Og Hanen galder til Smeden
højt oppe fra sodet Hjald,
og Smeden svarer forneden

med Hammerens fyrige Fald.

Det klinger mod Lad og mod Lofte,
mod Lervægges hvidtede Tavl,
det svarer fra duggede Tofte
og Kirkens dagrødnende Gavl.

154

Og Morgenens Hyrder de lytter
til denne sejrende Klang,
imens deres Kalve de flytter
til Græsset i Enge og Vang.

Selv Plagen løfter sin Manke
saa rank mod det stigende Gry
og sender en rimmende Tanke
ind over den vaagnende By.

Og Brisen drejer med Flyet
paa Gavlen for Smedens Dør.
Hans sprudende Jern og Gryet
faar langsomt samme Kulør.

Snart jubler Bakkernes Lærke
omkap med Mønningens Stær;
men Hammerens Klange de stærke
de gaar mig dog mere nær.

De bringer mit Blod til at syde
i Arbejdsfeberens Takt,
saa al min Malm jeg tør gyde
i Formens syngende Trag.

26/10 1916.

EFTERAAR.

NU ser du kun Solen i Striber.
Markmusen gaar hjem i din Stak.
Tavs vender sig Kjærenes Viber
i Glimt mod den pløjede Brak.

Drivregnen den side og blanke
staar skraat ind mod Vindve og Dør,
med Tungsind den tynger hver Tanke
og bøjer de duskede Rør.

155

Smaakvier dernede i Enge
staar krum i det drivvaade Skind
og glør mod den hvidtede Længe,
om ingen dog henter dem ind.

Vaad vanker den Plovmand bag Hoppen,
vaad tar han i Bænkrogen Stød,
vaad haler han Skeen fra Stroppen
og spiser den dampende Grød.

Hver Sanger, som ejed to Vinger,
har brugt dem til Flugt fra vor Strand;
kun Kiler af Graaænder svinger
nu lavt over regnprikket Vand.

Hør Natbygens Kast mod min Rude,
se Regnmulmet tæt over Vig,
og Vildgaasen skvaldrer langt ude;
det lyder som Sang over Lig.

28/10 1916.

SVIGTENDE SIGNALER.

JEG sejled under Natten
i Taagen forbi,
men Lyset i dit Vindve
blev stikkende deri.

Jeg saa ej dig med Lampen,
og du saa ikke mig,
endda jeg stod paa Dækket
og vinked ind mod dig.

- - - Kun Lyd af Skum, der brister,
et Skib, der sejler væk,
mens oppe over Taagen
der piber Fugletræk.

156

Et Hjærtes øde Hulken,
et Lys, du ikke ser,
en Kvinde paa Altanen,
du aldrig møder mer!

30/12 1916.

FRED!

JEG vaagned i Natten og spejded ræd derud,
J al Verden stod i Flammer, det stank saa ondt af Krud;
de største Taarne styrted med Brag under Ø,
mens Floderne kom drukne af Mandsblod til Sø.

Jeg skjulte mine Øjne, hvor Taaren gik og kom,
jeg spejded op mod Himlen, men Himlen tyktes tom;
kun Rummets kolde Stjærner saa spotske til Jord,
som dengang Kain indvied dens Kreds til Brodermord.

Ja, Kain er bleven Helten, der raaber ud til Daad
ved Fronten som i Felten, i Luft- og Underbaad;
hans vilde Kølle hvirvler, - *hans* blodige Haand
har Tag i Abels Strube, *hans* Aand er Nuets Aand.

O, raa Instinkters Slave, som snor dit Krigerskjæg,
som praler med din Daabspagt, din Tro, dit Gudepræg,
hvornaar vil du erkjende, du staar ved *Mørkets* Stab,
ej Guds men Satans Frænde er hver, som øver Drab.

Nu rækker atter Jorden sit Barn det spændte Bryst
i Kornets tunge Traver, der bølger mildt mod Høst;
saa rig og god er Jorden, at hvert et Barn blev mæt,
hvis ej Begjær og Blodtørst forgifted Jordens Æt.

Der er et Ord, som hviskes, nej, stønnes trindt om Jord,
de Søndertraadtes Haaben, de Slagnes Fadervor;
o, I som styred Verden, saa den gik rent af Led,
styr nu jer egen Brynde og giv os arme: *Fred!*

1/7 1917.

157

EVALD TANG KRISTENSEN.

STRID paa Foden skred han frem,
kom fra Hav og salte Strømme,
Hedens Sand var Barnets Hjem,
Danmarks Hæder blev hans Drømme.

Ej hvor Fornemhed slog Bo,
men hvor Dør hang skjævt paa Hængsel,
gik han ind og søgte Ro
for sin svare Forskerlængsel.

Der paa Bænken knastret, smal,
midt i Dunst af Klynerøgen
sad han under sodet Hjald,
øjenmild i Saga-Søgen.

Rokken spelted, Tenen tvandt,
Folkevisens Text og Tone
muntert ham i Pennen randt,
kvædet af en udslidt Kone.

Smilet om hans Læber laa,
naar han hørte Guldet klinge,
hørte under Hyttens Straa
Sus af Folkeaandens Vinge.

Æventyr og Oldtidsskjæmt,
Troldeagn og dunkel Tale,
halvvejs husket, halvvejs glemt,
drog han op fra Død og Dvale.

Blev kun slag hans Møjes Frugt,
dunked Regnen paa hans Trøje,
ingen Kulde fik dog slukt

Forskerglimt i hans Øje.

158

Strid paa Foden, uden Hvil,
saadan gik han ufortrøden
disse lange, jydske Mil,
som ta'r Sigt mod Aftenrøden.

Gamle, sejge Sagamand,
stil nu gjæv din Kjæp i Krogen,
mens paa Fyrreskivens Rand
vi slaar op i Dansker-Bogen.

Der blandt Ættens bedste Kuld
skal dit Navn med Tak vi finde,
prentet som i Egens Bul,
se/v et ædelt Folkeminde.

Juli 1917.

SPURVENE VED HELLIGGEJST.

NAAR Sommeren flyr over Sten og Stok,
og alle Lærker er rejst,
da sidder endnu en Spurveflok
og jubler ved Helliggejst;
der fører den op en Sangerkamp
til Bilers Fløjt og til Hestes Stamp,
mens Færdslen gaar
ved Jul, mod Vaar
søndenom Helliggejst.

Den Spurvefløjten er stemt i Dur,
som spilled den op til Dans;
den gamle, alvorlige Kirkemur
maa laane den Resonans.
Mens Solen famler paa Kirkens Væg,
som Smilet voxer i mørk Mands Skjæg,
gaar Jomfrutrip
til Spurvepip
søndenom Helliggejst.

159

Saa værdigt triner de Borgermænd
og strutter af Sedler og Sølv,
og Frøken bag Frøken med kjælen Lænd
og Ankler som fjedrende Føl;
og alle, som krydser det kjære Sted,
de faar et Par Fugletakter med,
mens Hjulet slaar,
og Strømmen gaar
søndenom Helliggejst.

Saa daler de Rakler mod Flisebro,
mens Byen lugter af Søl,
saa hvirvler der Blade om Silkesko

og lægger sig der for at dø.
Men Haabet lever i Smaaspurvs Bryst,
dér fødes en Vise om Livets Lyst,
mens Haglen slaar,
og Snefog gaar
søndenom Helliggejst.

Er Sindet tynget og Tanken graa
og Striden knap Kjævlet værd,
og har du kun Sorger at tænke paa,
tøv lidt under Spurvevenes Træ'r,
og fyld dit Øre med denne Klang
af Livets evige Frydesang,
mens Frostens flaar,
og Solen skraar
søndenom Helliggejst.

Mens Døgnet synes dig selv saa armt,
og Frostens napper i Taa,
de holder det lille Hjærte varmt
med blot et Par Vinger paa;
og Tonerne skingrer mod frostblaa Sky,
mens Taarnet spidder det tændte Ny,
der østvendt staar,
men vejkjendt naar
søndenom Helliggejst.

160

"Hvi samles I Spurve i disse Træ'r,
hvi jubler I her jer Sang?"
"Og hvorfor larmer I andre dér
og gjør jer Verden saa trang?
Her hopped og sang vi, Kuld paa Kuld,
mens Mø blev Moder, og Mand blev Muld,
og Tiden gled
med Evighed
søndenom Helliggejst."

Hvor herligt at hilse de gamle Træ'r,
der nikker i rimkold Vind
og gynger de Spurve mod Aftnens Skjær,
der kysser din By paa dens Kind!
Gud signe hver Spurv, hver Spillemand,
der kommer med Glæde til Stad og Land,
mens Sværdtid raa'r,
og Blodsky gaar
søndenom Helliggejst!

19/11 1917.

EN LANDSBY DØB E S.

HVOR Aalen dybt i Tangen bo'r
og hvide Maager sejle,
der er et Vand ved Østerfjord,
som før hed Nørrevejle.

I tusind Aar paa denne Vig
har Stormen flyttet Brikker,
og Mari-Rok og Pejers Pig*)
i den sat gyldne Prikker.

Den hørte Vaadesang mod Pest
fra revnet Kloster-Klokke
og Hyl af Krigens vilde Gjæst
og Oldtids Ulveflokke.

* 161

Nu kaster Maanen Gyldenbro
blandt Vigens lave Lande,
saa Natten gaar paa Sølvversko
ind mod dens tavse Strande.

Se dette Navn af gammelt Gavn
det trækker vi af Vandet,
med det betegner vi vor Stavn
og ikke noget andet.

Ja, dette Navn af irret Malm
det ønsker vi at føre.
Gjør da, o Foged, ingen Kvalm,
men skriv dig det bag Øre!

- Du yngste Barn paa Danmarks Skjød,
født under vilde Krige,
gid du maa dele *Fredens* Brød,
med Danmarks Land og Rige!

Saalænge Næ vil følge Ny,
og Mand til Mø vil bejle,
skal du vor By staa under Sky
og kaldes *Nørrevejle!*

30/5 1918.

HISTORIENS SANG.

SOM dybest Brønd gir altid klare Vand,
og lifligst Drik fra dunkle Væld udrinder,
saa styrkes Slægtens Marv hos Barn og Mand
ved Folkets Arv af dybe, stærke Minder.
Din egen Dag er kort, men Slægtens lang;
læg ydmygt Øret til dens Rod forneden:
Aartusind toner op i Graad og Sang,
mens Toppen suser imod Evigheden!

162

Vi søger Slægtens Spor i stort og smaat,
i Flinteøxen efter Harvens Tænder,
i Mosefundets Smykke, plumpt og raat,
i Kirkens Kvadre, lagt af brede Hænder.
Hvert skimlet Skrift, hver skjoldet Alterbog
har gjemt et Gran af Slægtens Ve og Vaade;

nu skal de røbe mig, hvad Vej jeg drog,
og løfte mig en Flig af Livets Gaade.

Endnu en Stund, saa drær den danske Rug,
mens Lærken trilirer, og Graagjøge kukke.
Du Pusling-Land, som hygger dig i Smug,
mens hele Verden brænder om din Vugge,
mod dig vort Haab og Manddomsdrømmen gaar,
naar Landsbyklokken signer dine Strande,
naar Aftenrøden højt i Skyen staar
og sænker Fredens Korstegn paa din Pande.

Lad mig kun flagre hen som Blad i Høst,
naar du mit Land, min Stamme, frit maa leve,
og skjønnne Sange paa den danske Røst
maa frie, stærke Sjæle gjennembæve.
Da staar en ny Tids Bonde paa sin Toft
og lytter ud mod andre Lærkesange,
mens Himlen maler blaat sit Sommerloft,
og Rugen gulnes tæt om Vig og Vange.

1/6 1917.